

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นมือปืนรับจ้าง

ร.ต.อ.ทัศนัย เดชคุณมาก¹ และ ผศ.ร.ต.อ.จอมเดช ตริเมฆ²

วันรับ: 11 มิถุนายน 2563 วันแก้ไข: 28 มิถุนายน 2563 ยอมรับ: 30 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและแรงจูงใจในการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง ศึกษาขั้นตอนและรูปแบบการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง รวมถึงการหาแนวทางป้องกันและปราบปรามมือปืนรับจ้าง โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ผู้พิพากษา และอดีตมือปืนรับจ้าง รวมทั้งสิ้น 10 ท่าน

ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุและแรงจูงใจในการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง มีปัจจัยหลายประการร่วมกัน ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางจิตวิทยา โดยมาจากการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว ซึ่งส่งผลต่อการแสดงออก การขาดความยับยั้งชั่งใจหรือสติสัมปชัญญะ และปัจจัยทางสังคม ซึ่งมาจากการคบเพื่อน ลักษณะสภาพแวดล้อมและสังคมที่อยู่อาศัย ความสัมพันธ์กับกลุ่มนักเลงหรือผู้มีอิทธิพล และการตอบแทนผู้มีอิทธิพลในระบบอุปถัมภ์ โดยรูปแบบในการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง เริ่มจากการถูกชักชวนให้เข้าสู่องค์กรอาชญากรรมหรือผู้มีอิทธิพล โดยรับหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้สนับสนุนการกระทำความผิด และพัฒนามาเป็นมือปืนรับจ้าง สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและปราบปรามมือปืนรับจ้าง ได้แก่ การป้องกันไม่ให้บุคคลเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง ด้วยการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและความสัมพันธ์อันดีในชุมชน ปรับปรุงแก้ไขพื้นที่ในชุมชนให้ปลอดภัยไม่เป็นแหล่งมั่วสุม พัฒนาระบบการทางยุติธรรมให้มีความเด็ดขาดรวดเร็วและเป็นธรรม และนอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือแจ้งข่าวหรือเบาะแสอาชญากรรมมากขึ้น รวมทั้งการจัดทำบัญชีผู้มีอิทธิพล อดีตมือปืนรับจ้างและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงเพื่อเป็นการสอดส่องดูแลพฤติกรรมและปิดกั้นหนทางในการเข้าสู่กลุ่มผู้กระทำความผิดของกลุ่มเยาวชนต่อไป

คำสำคัญ: มือปืนรับจ้าง ผู้มีอิทธิพล การปราบปรามมือปืนรับจ้าง

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม คณะอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

² อาจารย์ประจำคณะอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

Causative Factors for Being a Hired Gunman

Pol.Capt.Tasanai Detkunmark¹ & Asst.Prof.Pol.Capt.Jomdet Trimek²

Received: June 11, 2020 Revised: June 28, 2020 Accepted: June 30, 2020

Abstract

This qualitative research aims to study the causes and motivation to be a gunman, investigate the procedures and forms of being a gunman, and to find appropriate preventive methods to suppress gunmen. Data were collected through document analysis as well as in-depth interviews with 10 key informants including experienced police officers, judges, and ex-gunmen.

The results showed that influential factors and motivation included financial factors, psychological factors, and social factors. Psychological factors stemmed from the lack of good parenting which led to an inability to manage the impulses and control emotions. Social factors were mainly from friends' and the community's influence and the patronage system in which superiors were well served. In order to be a gunman, a person was generally convinced to join a criminal organization as a facilitator or advocator before being promoted to gunman. The methods to prevent a person from being a gunman and suppress gunmen included the strengthening of the family institution, the improvement of relations among people within the community, the improvement of the community safety and security, and the improvement of the justice processes. Furthermore, police officers must also build a good relationship with the community in order to promote the public collaboration in preventing and reporting crimes. Ex-gunmen, influential persons, and teenage delinquents must be enlisted so that police officers could closely monitor their behaviors.

Keywords: Gunmen, Influential persons, Gunman Suppression

¹ Master of Public Administration, Program in Criminology and Justice Administration, Faculty of Criminology and Justice Administration, Rangsit University

² Lecturer, Faculty of Criminology and Justice Administration, Rangsit University

บทนำ (Introduction)

ในสภาวะปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้วิถีชีวิตของสมาชิกในสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้องเผชิญทั้งปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและปัญหาต่างๆ รอบด้าน อาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในสังคม และบ้านเมืองเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันและยังคงปรากฏอยู่ในสังคมไม่ว่าสังคมนั้นจะเจริญหรือด้อยพัฒนาก็ตาม สภาพปัญหาความขัดแย้งในสังคมเกี่ยวกับผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความรู้สึกรังเกียจของบุคคลบางกลุ่มมีความคิดเห็นว่ากฎหมายไม่สามารถทำให้บรรลุดัตุประสงค์ที่ต้องการได้ หากใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาอาจทำให้กลุ่มหรือตนเอง เสียผลประโยชน์ บางคนต้องการทำลายฝ่ายตรงข้ามที่ขัดผลประโยชน์ด้วยวิธีการใช้ความรุนแรง การใช้ความรุนแรงดังกล่าวอาจมีวิวัฒนาการ จากการส่งคนไปข่มขู่ หากไม่ได้ผลอาจส่งคนไปฆ่าด้วยการใช้อาวุธปืน ทำให้เกิดอาชืพใหม่ อีกอาชืพหนึ่งในหลายๆ อาชืพที่ถือว่าผิดกฎหมายและกระทบถึงความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนคือ อาชืพมือปืนรับจ้าง

สำหรับในสังคมไทยได้มีอาชญากรรมประเภทประทุษร้าย ต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน อาชญากรรมที่กระทบกระเทือนต่อระเบียบแบบแผนของสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประทุษร้ายต่อชีวิต ในลักษณะของการจ้างวานฆ่าผู้อื่น ความจริงธุรกิจรับจ้าง “ฆ่า” เป็นอาชืพเก่าแก่อาชืพหนึ่งของสังคมไทย ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบในเป้าหมายเด็ดชีพเหยื่อได้ก้าวหน้าตามยุคสมัย มือปืนรับจ้างเหล่านี้ จะเกาะอยู่กับผู้มีอิทธิพล เพื่อเป็นดาวฤกษ์ที่เข้าเสริมบารมีให้แก่ผู้มีอิทธิพล (มติชนสุดสัปดาห์, 2531, น. 13) ในวงการต่างๆ นอกจากนั้นอิทธิพลดังกล่าวยังได้แผ่เข้ามาในวงราชการในการประมูลการก่อสร้างของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เกิดการขัดผลประโยชน์และนำมาซึ่งการข่มขู่ หรือลอบสังหาร ซึ่งเมื่อเหตุการณ์รุนแรงเหล่านี้เกิดขึ้นก็มักจะมีผลกระทบและความเสียหายอย่างมากกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยทั่วไป ทำให้หลายคนมองว่ากลุ่มมือปืนเป็นภัยต่อสังคมและสมควรได้รับการปราบปรามจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ จากเหตุผลข้างต้นทำให้ในช่วงประมาณกลางปี พ.ศ. 2546 เกิดนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลคือ นโยบายการปราบปรามกลุ่มผู้มีอิทธิพล – มือปืนรับจ้าง โดยมอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งจากนโยบายการปราบปรามในช่วงนั้นกลุ่มมือปืนรับจ้างเป็นเป้าหมายอันดับต้นๆ ในการกวาดล้าง โดยทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดนโยบายเพื่อกดดันกลุ่มมือปืนรับจ้างและนักเลงหัวไม้ รวมทั้งควบคุมสถานที่ที่เป็นแหล่งมั่วสุมของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ เนื่องจากกลุ่มมือปืนรับจ้างเหล่านี้เป็นกองกำลังหรือเครื่องมือสนับสนุนกลุ่มผู้มีอิทธิพล หากสามารถปราบปรามกลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้สำเร็จก็เปรียบเสมือนตัดแขนขาของผู้มีอิทธิพลก็จะทำให้ปัญหาผู้มีอิทธิพลเบาบางลงไปได้

ปัญหาการรับจ้างฆ่าหรือทำร้ายบุคคลอื่นนั้นน่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรมที่ค่อนข้างรุนแรงในทุกสังคม มีบุคคลมากมายที่ตกเป็นเหยื่อบริสุทธิ์ของการกระทำที่รุนแรงเหล่านี้ ซึ่งในบางครั้งเหยื่อเป็นเด็กและผู้หญิงที่ไม่มีโอกาสในการต่อสู้หรือปกป้องตนเองได้ เหตุใดบุคคลที่เป็นคนรับจ้างฆ่าหรือทำร้ายบุคคลอื่นดังเช่น กลุ่มมือปืนรับจ้าง จึงได้กระทำการฆ่าคนอื่นได้อย่างเลือดเย็นราวกับชีวิตของผู้อื่นเป็นผักเป็นปลา มุมมองของคนทั่วไปอาจมองว่ากลุ่มมือปืนโหดร้าย สังหารคนไม่มีทางสู้ แต่น้อยคนนักจะทราบว่าการมีวิถีชีวิตความ

เป็นอยู่และความต้องการเหมือนคนทั่วไปที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ต้องการความมั่งคั่ง ความเป็นอยู่ที่ดี แต่มีเหตุผลบางอย่างที่นอกเหนือจากเรื่องเงินทอง และวิถีชีวิตในวงการของกลุ่มมือปืนรับจ้างเป็นเรื่องราวที่น่าศึกษาและค้นคว้า

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาศาสาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต และมีอาชีพรับราชการตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้อยู่อย่างมีความสุข ปราศจากอาชญากรรม จึงมีความสนใจอย่างมากที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง การตัดสินใจเข้าสู่การ ขั้นตอนและการพัฒนาในการเข้าสู่การและพฤติกรรม การดำเนินชีวิต ในขณะที่อยู่ในวงการของกลุ่มบุคคลที่เคยอยู่ในวงการมือปืนรับจ้าง ซึ่งอาจเป็นแนวทางที่ช่วยป้องกันปัญหาจากสาเหตุได้บ้าง อาจช่วยให้ปัญหามือปืนรับจ้างไม่ซ้ำเติมวิกฤตการณ์สภาพของสังคมไทยให้เลวร้ายลงไปกว่าเดิม และยังสามารถเป็นแนวทางในการหามาตรการในการป้องกันและปราบปรามในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดจากมือปืนรับจ้างต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสาเหตุและแรงจูงใจในการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง
2. เพื่อศึกษาขั้นตอนและรูปแบบการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง
3. เพื่อหาแนวทางในการป้องกันและปราบปรามมือปืนรับจ้าง

การทบทวนวรรณกรรม (Reviews of Literature)

งานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นมือปืนรับจ้าง” ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ (Documentary Research) เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงปัจจัย สาเหตุ ขั้นตอนการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง โดยมีแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ มือปืน และสภาพปัญหามือปืนรับจ้างในสังคมไทย จากการศึกษาแนวคิดอาชญากรรมองค์กร (Organize Crime) เนื่องจากองค์กรอาชญากรรมเป็นรูปแบบในการกระทำความผิดของกลุ่มผู้มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องกับมือปืนรับจ้าง มีการจัดตั้งและมีสมาชิกที่มีการบังคับบัญชาเป็นลำดับขั้นมีผู้บังคับบัญชาฝ่ายปฏิบัติและผู้ปฏิบัติการ การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์กับผู้มีอิทธิพล ที่เกี่ยวข้องกับมือปืนรับจ้าง โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ในรูปแบบของระบบอุปถัมภ์ระหว่างอาชีพ มีโครงสร้างความสัมพันธ์กลุ่มผู้อุปถัมภ์ในแนวคิด ในแบบปิรามิด หมายถึง ผู้อุปถัมภ์มีฐานะในสังคมสูง และให้การอุปถัมภ์ผู้ที่มีฐานะทางสังคมต่ำกว่า มีความผูกพันด้วยอารมณ์ ความรู้สึก (สนธิ สมัครงการ, 2532) ซึ่งเป็นระบบอุปถัมภ์รูปแบบเดียวกับที่ผู้มีอิทธิพลอุปถัมภ์และให้การช่วยเหลือมือปืนรับจ้าง และแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน การศึกษาสภาพปัญหาของมือปืนรับจ้างในสังคมไทย ซึ่งมีการกระทำความผิดที่สลับซับซ้อนและรุนแรงกว่าในอดีต มือปืนยุคปัจจุบันมักเป็นมือปืนมีสังกัด หรือที่เรียกกันว่า “ซุ่มมือปืน” และอยู่ในสังกัดของผู้มีอิทธิพลเพื่อความปลอดภัย รวมทั้งศึกษาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการฆ่าและการจ้างวานฆ่าตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ประกอบกับบทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไป ในเรื่องตัวการ

และผู้สนับสนุน และ ได้แก่ มาตรา 83 ที่เกี่ยวข้องกับการร่วมกันกระทำความผิด , มาตรา 84 ที่ระบุถึงการเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิด และมาตรา 288 ในการต้องระวางโทษฐานฆ่าผู้อื่น เป็นต้น

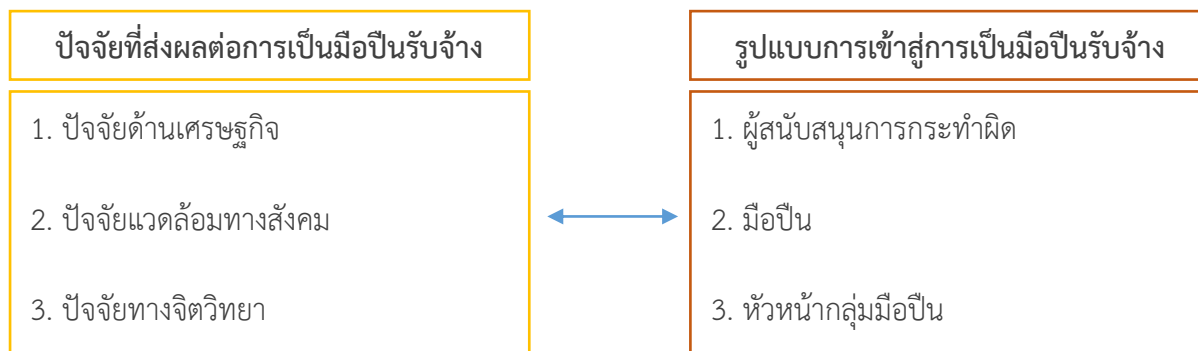
2. แนวคิดและทฤษฎีทางอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเป็นมือปืนรับจ้าง เป็นการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ทั้งปัจจัยภายในที่เกี่ยวกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ และปัจจัยอื่นๆ ทางสังคมซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก รวมทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจที่นำไปสู่การเลือก เพื่อนำมาอธิบายสาเหตุของการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง รวมถึงแรงจูงใจในการเป็นมือปืนรับจ้าง นำไปสู่การหาแนวทางป้องกันการเข้าสู่การมือปืนรับจ้างต่อไป ซึ่งทฤษฎีที่นำมาศึกษาได้แก่ (1) ทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์ (Sigmund Freud, 1856) ได้อธิบายแนวคิดทฤษฎีจิตวิเคราะห์ที่ได้รับการพัฒนามาจากทฤษฎีบุคลิกภาพของมนุษย์โดยสรุปว่า การกระทำความผิด มาจากการแสดงออก ความต้องการของสัญชาตญาณดิบ โดยไม่มีอัตราหรือความเป็นตัวของตัวเอง และวัฒนธรรมหรือสติสัมปชัญญะเป็นสิ่งควบคุมหรือกดสันดานดิบไว้ (2) ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (พรชัย ชันดี และคณะ, 2543, น. 24) มีสมมติฐานที่มาจาก แนวคิดของสำนัก Classic ในเรื่องของเจตจำนงอิสระ ที่ว่าธรรมชาติของมนุษย์จะเลือกที่จะมีพฤติกรรมแบบใดโดยการคำนวณจากสิ่งที่สนองต่อความพอใจของบุคคล และจะกระทำจากการชั่งน้ำหนักถึงผลที่เกิดขึ้น (3) ทฤษฎีวิวัฒธรรมรอง ซึ่งอธิบายสาเหตุการกระทำผิดโดยกล่าวถึงการที่บุคคลพัฒนาตนเองเข้ากับกลุ่มและสร้างค่านิยมภายในกลุ่มและยึดมั่นค่านิยมในกลุ่มที่เบี่ยงเบนไปจากสังคมส่วนใหญ่ (4) ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม ของทราวิส เฮอร์ช ได้เสนอแนวความคิดว่า การควบคุมทางสังคม โดยอาศัยข้อผูกมัดและความผูกพัน ทางสังคมเป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันไม่ให้คนละเมิดกฎหมาย (5) ทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม มีแนวความคิดที่ว่าพฤติกรรมทางอาชญากรรมสามารถเรียนรู้กันได้ โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม ขึ้นอยู่กับความแตกต่างในช่วงระยะเวลาความสม่ำเสมอในการติดต่อสัมพันธ์กัน (6) ทฤษฎีความกดดันทางสังคม วางหลักไว้ว่า เมื่อบุคคลเผชิญกับความยากลำบากในการบรรลุเป้าหมายทางสังคมโดยถูกกฎหมาย บุคคลเหล่านั้นจะใช้ทางที่ไม่ถูกกฎหมายในการบรรลุเป้าหมาย รวมไปถึงการประกอบอาชญากรรม (Merton, 1938)

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปราบปรามและควบคุมอาชญากรรม ศึกษาแนวคิดในการควบคุมอาชญากรรม ได้แก่ (1) แนวทางการเน้นการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control Model) การเน้นความรวดเร็วและเฉียบขาดในการจัดการกับอาชญากรรม (2) แนวคิดในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามหลักนิติรัฐ โดยใช้รูปแบบกระบวนการที่เป็นไปตามกฎหมายและกระบวนการที่เป็นธรรมทางกฎหมาย (3) ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย เน้นการบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดประกอบกับการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเป็นมาตรการในการป้องกันเหตุ มุ่งการเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือเครื่องใช้พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการป้องกันเหตุและการสืบสวนสอบสวนติดตามตัวคนร้ายมาดำเนินคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นโดย ต้องรีบดำเนินสืบสวนจับกุมให้ได้อย่างรวดเร็ว (4) ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ โดยมีหลักการให้ตำรวจเข้าไปเป็นมิตรกับประชาชนหรือชุมชน เพื่อประโยชน์ในการหาข่าว การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชน กับตำรวจ แต่ประชาชนอยู่ในฐานะผู้ให้ข้อมูลและผู้รับแนวคิดจากตำรวจเป็นหลัก ซึ่งการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปราบปรามและควบคุมอาชญากรรม โดยการนำแนวคิดและทฤษฎีใน

การปราบปรามและควบคุมอาชญากรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน นำมาพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการแก้ไขของมือปืนรับจ้าง จะทำให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) ทิตฐิตา อธิธรรมพฤษ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้าสู่วงการมือปืนรับจ้าง ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขัง เรือนจำบางขวาง โดยสาเหตุจูงใจในการเข้าสู่วงการมือปืนรับจ้าง โดยพิจารณาจากปัจจัยแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาของผู้ต้องขัง ได้แก่ปัจจัยทางจิตวิทยา และปัจจัยแวดล้อมทางสภาพสังคม ควรสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว แนวทางการแก้ไข คือ การส่งเสริมและพัฒนาสังคมแวดล้อม จริงจังกับการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้าง (2) ร.ต.ท. ขวลิต จินดารัตน์ (2550) ได้ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้างของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปราม ผลการศึกษาพบว่า มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายพฤติกรรมของผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้างอยู่ในระดับสูง ส่วนปัญหาอุปสรรคในการในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้าง ในด้านปัจจัยภายในหน่วยงาน ด้านกำลังพล ด้านงบประมาณ ด้านกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีปัญหาอุปสรรคในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้างอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรส่งเสริมสนับสนุนด้านกำลังพล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน รวมถึงควรดำเนินการแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้างให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน (3) วินัย ทองสอง (2554) ศึกษาเรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้าง พบว่า การป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้างต้องดำเนินการทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติโดยคำนึงถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหา การใช้มาตรการทางกฎหมายพิเศษ เนื่องจากความรุนแรงของปัญหาและผลกระทบของผู้มีอิทธิพลในประเทศไทยมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม ต้องมีรูปแบบในการดำเนินการที่ชัดเจน เคารพสิทธิมนุษยชน มีความโปร่งใส และรัฐต้องมีมาตรการขจัดปัญหาการทุจริต และประพฤติมิชอบ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการกับผู้ที่มีอิทธิพล (4) ชัยวัฒน์ เกตุวรชัย พล.ต.ต. โสภา ชูพิกุลชัย ขปิลมันน์ และโสภา ชูพิกุลชัย (2555) ได้ศึกษามาตรการในการปราบปรามมือปืนรับจ้างศึกษาเฉพาะกรณี “ซุ่มมือปืน” ผลการศึกษาพบว่า มือปืนรับจ้างส่วนมากจะมาจากบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ ประกอบกับมีโอกาสในการเรียนรู้หรือแสวงหาทักษะในการฆ่าคนหรือทำร้ายบุคคลอื่น ต่อมาเกิดการรวมตัวกันอยู่ในความดูแลของกลุ่มผู้มีอิทธิพลและพัฒนาแบบการรวมกลุ่มเป็น “ซุ่มมือปืน” และมีระบบอุปถัมภ์เป็นกลไกในการยึดเหนี่ยวมือปืนในซุ่มให้ทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มผู้มีอิทธิพล สำหรับมาตรการในการปราบปรามมือปืนรับจ้าง ได้แก่ 1) มาตรการด้านกฎหมาย 2) มาตรการด้านการสืบสวน 3) มาตรการด้านการสอบสวน 4) มาตรการด้านข้อมูลข่าวสาร และ 5) มาตรการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ที่เน้นให้เพิ่มประสิทธิภาพของตำรวจในการสืบสวนสอบสวนคดีมือปืนรับจ้าง และดำเนินคดีกับผู้ที่มีอิทธิพลที่เป็นเจ้าของซุ่มมือปืนตลอดจนนำมาตราทางกฎหมายทุกอย่างมาใช้ดำเนินคดีกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีมือปืนรับจ้างทั้งหมด

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

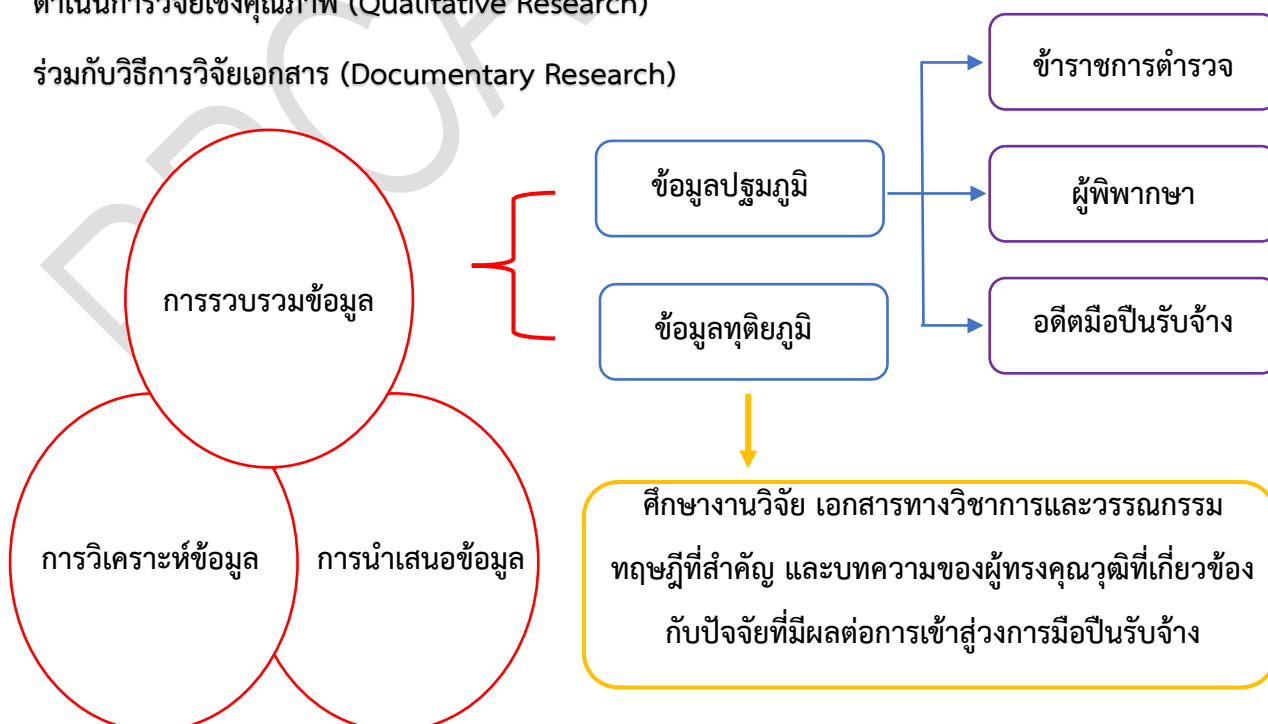
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ผ่านการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก กับ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล จำนวน 5 ท่าน ผู้พิพากษา 1 ท่าน และอดีตมือปืน 4 ท่าน ซึ่งเมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ตามประเด็นคำถามที่สร้างขึ้น นำเสนอในรูปแบบวิจัยเชิงพรรณนา

ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ร่วมกับวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

แผนภาพที่ 2 วิธีการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย (Results)

1. สาเหตุและแรงจูงใจในการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจ เนื่องจากมีรายได้ที่ต่ำกว่าในระยะเวลาที่รวดเร็ว และไม่จำเป็นต้องใช้สำนึกความรับผิดชอบใดๆ นอกจากนี้ยังมีบาร์มีของเจ้านายหรือผู้มีอิทธิพลในการบิดเบือน ช้อนเร้นคดี ทำให้คุ้มค่าต่อการเสี่ยงและรับงานเป็นมือปืนรับจ้างดังกล่าว บางส่วนให้ความเห็นว่าเกิดจากปัญหาครอบครัวเช่น การขาดการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม การขาดการศึกษา ซึ่งส่งผลต่อสภาพทางจิตใจ และอาจกลายเป็นคนก้าวร้าว ชอบใช้ความรุนแรง ขาดการยับยั้งชั่งใจ และในเมื่อต้องการโอกาสทางสังคมเหมือนบุคคลทั่วไป ต้องการความมั่งมี อาชีพมือปืนรับจ้างจึงเป็นทางเลือกที่คุ้มค่า ในบางกรณี สาเหตุของการเข้าสู่การมือปืนรับจ้างมาจากปัญหาทางสังคมและสภาพแวดล้อม เช่น การคบค้าสมาคมในเรือนจำคุมขัง หรือการคลุกคลีกับกลุ่มผู้กระทำความผิดในชุมชน เกิดการเรียนรู้การกระทำความผิด การรู้จักกับเครือข่ายผู้มีอิทธิพลและองค์กรอาชญากรรม ซึ่งเป็นก้าวแรกและเริ่มพัฒนาการการกระทำความผิดจนรุนแรงมากขึ้นและทำให้บางส่วนกลายมาเป็นมือปืนรับจ้าง นอกจากนี้ แรงจูงใจบางกรณียังมาจากการตอบแทนผลประโยชน์ต่อผู้มีอิทธิพลที่เคยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งในเรื่องทางเศรษฐกิจ คดีความ การหลบหนีและให้แหล่งกบดาน

2. รูปแบบการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง ส่วนมากมาจากการชักชวนของกลุ่มผู้กระทำความผิด เช่น ภายในเรือนจำ หรือจากการคบหาภายนอกระหว่างผู้กระทำความผิดด้วยกัน มีการชักชวนให้มาเข้าร่วมกระทำความผิดในลักษณะที่เป็นแก๊ง บางส่วนมาจากการต้องการความช่วยเหลือจากผู้มีอิทธิพล ซึ่งมักจะเป็นผู้ที่มีฝีมือ เช่น อดีตเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร

3. การป้องกันและปราบปรามมือปืนรับจ้าง จำเป็นต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเหมาะสม และเด็ดขาด เช่น ฆาตกรรม การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องรวดเร็ว ไม่เห็นแก่พวกพ้อง ทั้งนี้ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของผู้มีอิทธิพลที่เป็นผู้จ้างวาน และกฎหมายอื่นๆ ด้วย เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน , พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน เพื่อปิดโอกาสในการปฏิบัติการของมือปืนรับจ้าง

การสืบสวนและปฏิบัติการในเชิงรุก การให้ความสำคัญกับสายข่าวและมวลชนสัมพันธ์ ด้วยการสร้างความเชื่อมั่น และความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนและชุมชน เพื่อความร่วมมือในเชิงปฏิบัติและข้อมูลข่าวสารในท้องที่จากประชาชน ควบคู่ไปกับการสืบสวนสอบสวนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น กล้องวงจรปิด ซึ่งควรมีอย่างทั่วถึง เพื่อทำให้ผู้กระทำความผิดหวาดกลัวและใช้เป็นพยานหลักฐานในการสืบสวนจับกุมมือปืนรับจ้างมารับโทษ พร้อมประสานความร่วมมือจากประชาชนที่เห็นเหตุการณ์จากกล้องวงจรปิด รวมไปถึงการทำบัญชีรายรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในท้องที่ บัญชีผู้มีอิทธิพลหรืออดีตมือปืนรับจ้าง เพื่อเป็นการสอดส่องดูแลพฤติกรรมและปิดกั้นหนทางในการเข้าสู่กลุ่มผู้กระทำความผิดของกลุ่มวัยรุ่น

การปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความโปร่งใส เพื่อตัดผลประโยชน์ของผู้มีอิทธิพลในท้องที่ ควบคู่ไปกับการโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เหมาะสมกับงาน รวมทั้งผู้บังคับบัญชาต้องให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่ที่มีผลงาน และปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องและเป็นธรรม

อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

1. สาเหตุและแรงจูงใจในการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง มีสาเหตุหลักได้แก่

1.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หนี้สิน ความต้องการทรัพย์สินเงินทองและความต้องการชีวิตที่ดีขึ้น แต่ไม่มีความสามารถหรือโอกาสที่จะปฏิบัติตามครรลองที่ถูกต้องของสังคม เกิดความกดดัน สอดคล้องกับ ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory) ที่มีสาระสำคัญว่า วัฒนธรรมของสังคมจะเป็นตัวกำหนด จุดมุ่งหมายหรือความต้องการของคนในสังคมที่บุคคลควรจะต้องไขว่คว้าหรือหาให้ได้ซึ่งจุดมุ่งหมายของแต่ละสังคมก็คือ ความร่ำรวย มั่งคั่ง เมื่อบุคคลมีฐานะร่ำรวยก็มักจะได้รับความยกย่องทางสังคมและมีสถานภาพทางสังคมสูง (Merton, 1938) ซึ่งวัฒนธรรมและค่านิยมในสังคมคือความร่ำรวย ความมั่งคั่ง แต่ในเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามกรอบที่สังคมวางไว้ จึงเลือกที่จะกระทำผิด เข้าสู่การมือปืนรับจ้างและองค์กรอาชญากรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทองและความร่ำรวย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (Rational Choice Theory) เนื่องจากในอดีตนั้น มือปืนรับจ้างเห็นว่า (1) การตามสืบสวนคดีฆาตกรรมเป็นเรื่องยาก (2) ค่าตอบแทนจากการเป็นมือปืนรับจ้างได้ในอัตราที่สูง (3) มีผู้มีอิทธิพลคอยช่วยเหลือเพื่อให้หลุดรอดจากกระบวนการยุติธรรม (4) ส่วนมากไม่มีความสัมพันธ์ใดๆกับเหยื่อ จึงไม่ต้องมีสำนึกใดๆขณะปฏิบัติการ ดังนั้น จึงเกิดความคุ้มค่าที่จะกระทำผิดดังกล่าว

1.2 ปัจจัยทางจิตวิทยา มือปืนรับจ้างบางส่วน มีพื้นฐานครอบครัวที่มีปัญหา ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาวะทางจิต เมื่อการเรียนรู้และตัวตน (EGO) การขัดเกลาทางสังคม (SUPEREGO) ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้สัญชาตญาณหรือสันดานดิบ (ID) แสดงผลโดยที่ความเป็นตัวตน และวัฒนธรรมจากการสั่งสอน ไม่สามารถยับยั้งได้ ตามทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory) (Sigmund Freud, 1865) ที่ วิเคราะห์ถึงจิตใจของมนุษย์ โดยประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ Id, ego และ superego โดยสันดานดิบนั้นเป็นความต้องการหรือสัญชาตญาณแต่กำเนิด เช่น ความหิว ความกระหาย โดยมีอัตตาหรือความเป็นตัวของตัวเอง และวัฒนธรรมหรือสติสัมปชัญญะเป็นสิ่งที่ควบคุมหรือกดสันดานดิบไว้ ซึ่งการขาดความยับยั้งชั่งใจ ขาดสติสัมปชัญญะ เป็นปัจจัยทำให้เกิดการกระทำผิดได้ง่ายและรุนแรง

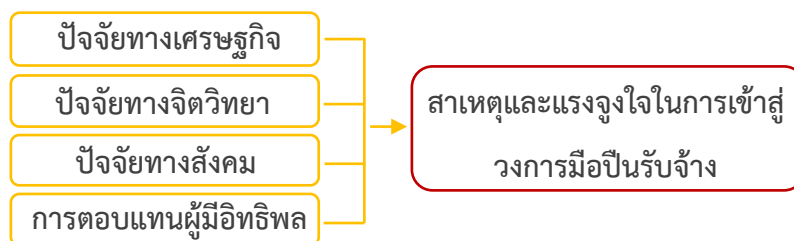
1.3 ปัจจัยทางสังคม นอกจากปัจจัยทางเศรษฐกิจแล้ว สภาพสังคมแวดล้อมก็เป็นปัจจัยสำคัญ ต่อการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง ดังนี้ (1) อดีตมือปืนรับจ้างส่วนใหญ่ในวัยเด็กมีประสบการณ์ของการเป็นนักเลง ชอบการทะเลาะวิวาท ชอบความรุนแรง ฝ่าฝืนกฎระเบียบ เพราะเป็นสิ่งที่น่ายกย่อง ซึ่งเป็นค่านิยมที่แตกต่างและเบี่ยงเบนไปจากสังคมทั่วไป สอดคล้องกับทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Subculture Theory) ของ Albert K. Cohen ที่มีสาระสำคัญว่า การกระทำผิดนั้นมักจะพัฒนาในลักษณะสังคมที่เศรษฐกิจตกต่ำ การมีวัฒนธรรมย่อยของแก๊งที่มีค่านิยมเบี่ยงเบนไปจากสังคมส่วนใหญ่ จะช่วยแก้ปัญหาความกดดันที่ไม่สามารถกระทำตามสังคมส่วนใหญ่ เพราะบรรทัดฐานหรือค่านิยมของสังคมถูกกำหนดจากผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางหรือสูงเท่านั้น กลุ่มบุคคลชั้นล่างไม่สามารถทำตามค่านิยมเหล่านั้นได้เพราะขาดความสามารถและโอกาส ดังนั้นจึงได้สร้างวัฒนธรรมขึ้นมาเองเพื่อเป็นหลักในการยึดถือจะได้มีฐานะทางสังคมเช่นเดียวกับชนชั้นกลาง (2) การอยู่ในสภาพสังคมที่ด้อยโอกาส ขาดการยึดเหนี่ยวทางสังคม ไม่มีความผูกมัดทางสังคม ไม่มีความผูกมัดกับการดำเนินชีวิตรูปแบบของสังคมทั่วไป ไม่คิดว่าการกระทำผิดกฎหมายจะทำลาย

โอกาสของความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น จึงตัดสินใจที่จะกระทำผิดได้ง่าย สอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bonding Theory) ของ Travis Hirschi ซึ่งเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับข้อผูกมัดทางสังคม ที่เหนี่ยวรั้งผู้คนไม่ให้กระทำผิด เพราะกลัวการกระทำผิดจะทำลายความสัมพันธ์ของเพื่อน ครอบครัว ครู และเพื่อนร่วมงาน หากเราขาดความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ไม่สนใจว่าใครจะเป็นอย่างไร คนจะเกิดความอิสระในการกระทำผิด (3) การคบค้าสมาคมกับกลุ่มผู้กระทำผิด อดีตมือปืนรับจ้างบางส่วน ได้เริ่มเรียนรู้การกระทำผิด เรียนรู้การเข้าสู่องค์กรอาชญากรรมหรือกลุ่มผู้มีอิทธิพล โดยการคลุกคลี ชักชวนและแนะนำจากกลุ่มผู้กระทำผิดในเรือนจำ และกลุ่มผู้กระทำผิดในสังคมภายนอกเรือนจำ ซึ่งเป็นการชักจูงให้เรียนรู้กระบวนการ ขั้นตอน และรูปแบบการเข้าร่วมกลุ่มอาชญากรรมหรือกลุ่มผู้มีอิทธิพล สอดคล้องกับ ทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม (Differential Association Theory) ของ Edwin Sutherland โดยมีสาระสำคัญว่า ว่าพฤติกรรมทางอาชญากรรมสามารถเรียนรู้กันได้ โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม และพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะที่จะเป็นอาชญากรนั้น ขึ้นอยู่กับความแตกต่างในช่วงระยะเวลาความสม่ำเสมอในการติดต่อสัมพันธ์กัน

1.4 การตอบแทนผู้มีอิทธิพลในระบบอุปถัมภ์ เนื่องจากผู้มีอิทธิพลเคยให้ความช่วยเหลือมือปืนรับจ้างดังกล่าว ตามลักษณะของระบบอุปถัมภ์ระหว่างอาชีพ โครงสร้างสังคมไทยจะมีลักษณะความสูงต่ำไม่เท่าเทียมกัน ผู้ที่อยู่ในฐานะสูงมักจะมีทรัพยากรที่จะเป็นผู้อุปถัมภ์ได้มากกว่าผู้ที่อยู่ในฐานะที่ต่ำกว่า โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่ต้องการความปลอดภัย และกำจัดผลประโยชน์ของฝ่ายตรงข้าม ทั้งทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ

จึงสรุปได้ว่า สาเหตุและแรงจูงใจในการเข้าสู่วงการมือปืนรับจ้าง จึงมีปัจจัยหลายประการร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น (1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ความต้องการทรัพย์สินเงินทอง การตัดสินใจว่าคุ้มค่าต่อการกระทำผิด (2) ปัจจัยทางจิตวิทยา ที่สัญชาตญาณดิบ มีผลต่อการแสดงออกมากกว่าการเรียนรู้การเป็นตัวเอง และวัฒนธรรม ทำให้แสดงออกทางพฤติกรรมอย่างรุนแรง ขาดการยับยั้งชั่งใจ (3) ปัจจัยทางสังคมในสภาพสังคมที่ไม่สามารถเอื้อถึงค่านิยมของชนชั้นกลางและสังคมทั่วไป จึงเกิดวัฒนธรรมรอง เพื่อยึดเหนี่ยวแทนค่านิยมของสังคมทั่วไป ซึ่งวัฒนธรรมรองดังกล่าวมีความเบี่ยงเบนและแตกต่างจากสังคมทั่วไป เช่น การเป็นนักเลง การใช้ความรุนแรง การขาดการผูกมัดทางสังคมที่ดี ไม่มีความเกรงกลัวว่า การกระทำผิดจะทำลายความสัมพันธ์หรือข้อผูกมัดระหว่างเพื่อน โรงเรียน อาชีพ ครอบครัว จึงไม่มีพันธะทางสังคมที่เหนี่ยวรั้งและทำให้เกิดการกระทำผิด รวมไปถึงการคบค้าสมาคมกับผู้กระทำผิด จนเกิดการเรียนรู้ ถ่ายทอด และชักชวนเข้าสู่การกระทำผิด (4) การตอบแทนผู้มีอิทธิพลในระบบอุปถัมภ์ เพราะเคยได้รับการช่วยเหลือจากผู้มีอิทธิพล ซึ่งปัจจัยต่างที่กล่าวมา สอดคล้องกับงานวิจัยของทิตติธิดา ธิติธรรมพฤษ (2548) ที่เสนอสาเหตุจูงใจในการเข้าสู่วงการมือปืนรับจ้าง มาจากปัจจัยแวดล้อมทางสังคมและปัจจัย ทางจิตวิทยา รวมถึงการตอบแทนผู้มีอิทธิพลในระบบอุปถัมภ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ เกตุวรชัย, พล.ต.ต. โสภา ชูพิบูลชัย ชปิลมันน์ และโสภา ชูพิบูลชัย (2555) ที่มีผลการศึกษาถึงพื้นฐานทางครอบครัวของมือปืนรับจ้างว่า มือปืนรับจ้างส่วนมากจะมาจากบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ มีปัญหาครอบครัวหรือครอบครัวแตกแยก มี

ระดับการศึกษาต่ำ และไม่มีอาชีพการงานที่มั่นคง มีบุคลิกภาพไม่เกรงกลัวใคร ไม่ชอบให้ใครมาข่มเหงรังแก เป็นต้น

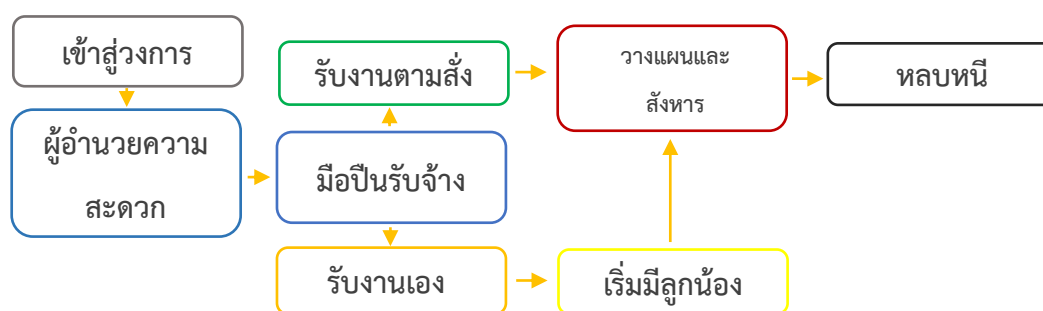

แผนภาพที่ 3 สาเหตุและแรงจูงใจของการเข้าสู่วงการมือปืนรับจ้าง

2. ขั้นตอนและรูปแบบการเข้าสู่วงการมือปืนรับจ้าง

เมื่อมีการตัดสินใจเข้าสู่วงการมือปืนรับจ้าง องค์กรอาชญากรรม กลุ่มของผู้มีอิทธิพล มักจะเริ่มต้นจากการเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้สนับสนุนการกระทำผิด และพัฒนาการกระทำผิดที่รุนแรงขึ้น เช่น ผู้คุมบ่อนพนัน คุมสถานบันเทิง หรือเป็นผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย หรือถ้ามีฝีมืออาจจะเริ่มต้นจากการเป็นมือปืนรับจ้าง มีการเรียนรู้พฤติกรรมของการกระทำผิด อาจจะมีการพัฒนาการกระทำผิดกลายมาเป็นมือปืนรับจ้าง รวมถึงพวกที่เริ่มเข้าสู่วงการด้วยการเป็นมือปืนรับจ้าง เมื่อปฏิบัติงานดีและสามารถบริหารผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ก็อาจพัฒนามาเป็นหัวหน้ามือปืนรับจ้างหรืออาจรับงานเอง จากนั้นเมื่อรับงานมาแล้วก็จัดหาทีมงานเมื่อหาทีมงานได้แล้ว จัดหาอาวุธ ยานพาหนะและเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสังหาร ระบุตัวเหยื่อรวมไปถึงการหาข้อมูลและเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของเหยื่อเพื่อหาโอกาสที่เหมาะสมในการกำหนดแผนการเพื่อลงมือสังหารเหยื่อตามแผนการที่กำหนดไว้ เมื่อทำงานสำเร็จก็จัดสรรแบ่งรายได้ระหว่างทีมงานด้วยกันก่อนที่จะแยกย้ายกันหลบหนีคดีและการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อคดีความเงียบลงก็เริ่มรับงานอื่นต่อเนื่องต่อไป

รูปแบบของการเข้าสู่วงการมือปืนรับจ้าง มี 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) ความต้องการของกลุ่มผู้มีอิทธิพล ที่ต้องการคนที่มีฝีมือ มีความพร้อมในการกระทำผิดและปฏิบัติหน้าที่ และทำการชักชวนเข้าร่วมกลุ่มผู้มีอิทธิพล โดยการเสนอผลประโยชน์ มีทั้งกรณีที่รับบุคคลเข้ามาฝึกฝน และรับบุคคลที่เชี่ยวชาญและมีความสามารถในการใช้อาวุธอยู่แล้ว (2) ความต้องการการช่วยเหลือ ผลประโยชน์ หรือค่าตอบแทน หรือการคุ้มครองจากผู้มีอิทธิพล โดยเสนอการปฏิบัติหน้าที่หรือทำงานเป็นมือปืนรับจ้างเพื่อตอบแทนความช่วยเหลือหรือผลประโยชน์ดังกล่าว

แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนและรูปแบบการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง

3. แนวทางการป้องกันและปราบปรามการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง มีแนวคิดหลักดังนี้

3.1 การป้องกันไม่ให้บุคคลเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง

สถาบันครอบครัวและสภาพสังคม มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง ดังนั้น จึงควรเริ่มจากการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในชุมชน การจัดการให้ความรู้และสวัสดิการทางสังคมอย่างทั่วถึง เพื่อให้พันธะทางสังคมช่วยยึดเหนี่ยวไม่ให้เกิดการกระทำผิดและนำไปสู่การเข้าร่วมวงการมือปืนรับจ้าง ปรับปรุงแก้ไขพื้นที่ในชุมชนให้ปลอดภัย ไม่เป็นแหล่งมั่วสุม รวมทั้งพัฒนาระบบสืบสวนสอบสวน กระบวนการทางยุติธรรมให้มีความเด็ดขาดรวดเร็วและเป็นธรรม เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อการกระทำผิด และรู้สึว่าการกระทำผิดนั้นไม่คุ้มค่าที่จะกระทำ

3.2 การดำเนินคดีกับมือปืนรับจ้างและผู้เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาด

การดำเนินคดีและบังคับใช้กฎหมายอย่างรวดเร็ว เด็ดขาด และเป็นธรรม เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อการกระทำผิด การกระทำผิดนั้นจะไม่คุ้มค่าที่จะเสี่ยง เพราะจะถูกสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีอย่างรวดเร็ว ซึ่งไปเป็นไปตามแนวคิดของการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรม (The Crime Model) โดยเน้นหนักและเข้มงวดกับการควบคุมปราบปรามอาชญากรรมอย่างเต็มที่ การดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการทางอาชญากรรมตามทฤษฎีนี้มีลักษณะเป็นไปอย่างเร่งรีบ รวดเร็ว ตอบโต้กับอาชญากรรมอย่างเฉียบขาด ฉับพลัน ไม่มีการหยุดชะงักและเกิดอุปสรรคระหว่างดำเนินการในขั้นตอนของกระบวนการเป็นการเปิดโอกาสให้มีการใช้ดุลพินิจการกลั่นกรองอย่างกว้างขวาง (ประธาน วัฒนวานิชย์ 2520, น. 150 – 151) และสอดคล้องกับทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) ตามแนวคิดของ Sir Robert Peel ที่เน้นการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อลดช่องโอกาสในการกระทำผิดของคนร้าย และหากมีเหตุ อาชญากรรมเกิดขึ้น ต้องรีบสืบสวนจับกุมให้ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากการบังคับใช้กฎหมายต้องรวดเร็ว เด็ดขาด และเป็นธรรมแล้ว ยังจำเป็นต้องมีความครอบคลุมกับกรณีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมือปืนรับจ้าง เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้จ้างวาน พระราชบัญญัติป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงิน , พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน

3.3 ความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันและปราบปรามวงการมือนปืนรับจ้าง

เจ้าหน้าที่ตำรวจจำเป็นต้องดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ตามทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Police Community Relation) โดยการปรับทัศนคติที่มีต่อประชาชน เน้นการติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับชุมชนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนให้ความร่วมมือแจ้งข่าวหรือเบาะแสอาชญากรรมมากขึ้น(ทฤษฎีการป้องกัน, ออนไลน์, 2561) รวมไปถึงการทำบัญชีรายชื่ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในท้องที่ บัญชีผู้มีอิทธิพลหรืออดีตมือนปืนรับจ้าง เพื่อเป็นการสอดส่องดูแลพฤติกรรมและปิดกั้นหนทางในการเข้าสู่กลุ่มผู้กระทำความผิดของกลุ่มรายชื่อนี้

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. บูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งในครอบครัวและชุมชน เช่นการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ การให้ความรู้และส่งเสริมสวัสดิการภาครัฐ
2. พัฒนาการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาข่าวสารทางอาชญากรรม และการสืบสวนสอบสวนให้มีความทั่วถึง เช่น การใช้เครื่องดักฟังโทรศัพท์ การตรวจสอบเส้นทางธุรกรรมทางการเงินอิเล็กทรอนิกส์ การใช้กล้องวงจรปิดในชุมชนอย่างทั่วถึงเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนและตรวจตราป้องกันเหตุ
3. จัดทำนโยบายในการสนับสนุนตำรวจส่วนท้องถิ่น ทั้งทรัพยากรและกำลังพล เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบสวนสอบสวน การดำเนินคดี และกดดันผู้มีอิทธิพลในท้องที่
4. ส่งเสริมมาตรการลงโทษเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และเข้าร่วมกับผู้มีอิทธิพลในท้องที่ เพื่อให้เกิดความเกรงกลัว ไม่กล้ากระทำความผิด
5. ส่งเสริมมาตรการ และให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติหน้าที่เชิงชุมชนสัมพันธ์ เพื่อสร้างสัมพันธ์อันดีให้กับประชาชนและชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างรวดเร็ว เด็ดขาด และเป็นธรรม เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวในการกระทำความผิด และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจพัฒนาระบบบัญชีและฐานข้อมูลผู้มีอิทธิพล มือนปืนในท้องที่ รวมทั้งรายชื่กลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มในการใช้อาวุธปืนและความรุนแรง เพื่อสะดวกในการติดตามและสังเกตพฤติกรรม
3. ปรับปรุงและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมในชุมชน เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งมั่วสุม และสร้างทัศนียภาพที่ดี
4. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อประชาชนตามหลักการชุมชนสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ให้ข้อมูลควรมีความหลากหลายมากขึ้น มีผู้เชี่ยวชาญทางอาชญาวิทยาและจิตวิทยา หรือเจ้าหน้าที่อื่นๆในกระบวนการยุติธรรม
2. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณ และนำมาประมวลผลร่วมกับการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กองวิจัยและพัฒนา. (2548). *ปัญหาและอิทธิพลของมือปืนรับจ้าง*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- การุณย์ บัวเฟื่อน. (2535). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านสืบสวนในสถานี ตำรวจนครบาล*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชวลิต จินดารัตน์. (2550). *ปัญหาอุปสรรคในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้าง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปราม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต การบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยรัตน์ เกตุวรชัย. (2556). *มาตรการในการปราบปรามมือปืนรับจ้าง*. วิทยาลัยการยุติธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- ทิตติธิดา ธิติธรรมพฤษ. (2548). *การเข้าสู่การมือปืนรับจ้าง : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังเรือนจำบางขวาง*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นริศ แสงจิตร์. (2546). *การศึกษาพฤติกรรมกลุ่มผู้มีอิทธิพล มือปืนรับจ้างในพื้นที่จังหวัด ชลบุรี*. คณะรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงษ์ศักดิ์ ข้าเพชร. (2540). *เครือข่ายระบบอุปถัมภ์: ศึกษาเฉพาะกรณีมือปืนรับจ้าง*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะมนุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชัย ขันดี และคณะ. (2543). *ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทบุ๊คเน็ท จำกัด.
- ประเสริฐ จันทราพิพัฒน์ และคณะ. (2535). *ปัญหาในการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม มือปืนรับจ้าง*. ภาคนิพนธ์คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรวัฒน์ วรวัฒนา. (2552). *กระบวนการกลายเป็นมือปืนรับจ้าง อาชญากรมืออาชีพ*. มหาวิทยาลัยเกริก.
- วินัย ทองสอง. (2551). *มาตรการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมือปืนรับจ้าง*. วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- สนธิ สมักรการ. (2532). *ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวเครือข่ายและระบบ อุปถัมภ์*. วารสารสังคมไทย, หน้า 50-53.

- สุรเกียรติ์ ธนงค์. (2543) การปราบปรามมือปืนรับจ้าง ศึกษาเฉพาะบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่าย สืบสวน
ในเขตตำรวจภูธรภาค 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุดสงวน สุธีสร. (2538). อาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อึ้งฉพ ชูบำรุง. (2532). อาชญาวิทยาและอาชญากรรม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.